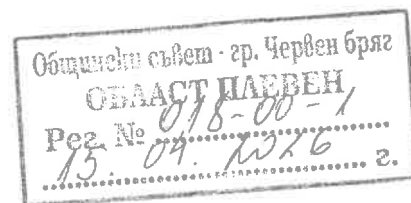

за Комисия
15.04.2016

ДО КМЕТА НА ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ

АТАНАС АТАНАСОВ

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ – ЧЕРВЕН БРЯГ

НИКОЛАЙ НИКОЛОВ

ЧРЕЗ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ - ДО УПРАВИТЕЛЯ НА
МБАЛ

ИВАН НОВКИРИШКИ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от сдружение „Будна Община Червен бряг“

за предприемане на спешни мерки за осигуряване на достъп до хирургична помощ на населението на община Червен бряг и за оздравяване на общинската болница

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КМЕТ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Във връзка с преустановената дейност на хирургичното отделение в общинската болница, породена от критичен недостиг на медицински сестри, се създава реален риск за здравето и живота на населението на общината.

Най-близкото лечебно заведение с хирургична дейност се намира на приблизително 60 км, което значително удължава времето за достъп до медицинска помощ, особено при спешни състояния.

Критично е обезпечаването и на останалите отделения на болницата с лекари и медицински сестри. По голямата част от работещия там медицински персонал е в пенсионна възраст, което създава реален риск за прекратяване работата и на други отделения на болницата до 1-2 години и евентуалното и закриване.

I. ПРЕДЛАГАМЕ СПЕШНИ МЕРКИ (в срок до 30 дни):

1. Преобразуване на хирургичното отделение

Да се предприемат действия чрез Министерство на здравеопазването на България и Регионална здравна инспекция за:

- преобразуване на отделението в **дневен хирургичен стационар**
- въвеждане на ограничен график за планова дейност

2. Сключване на споразумение с лечебно заведение от областния център

- осигуряване на **гостуващи екипи (лекари и медицински сестри)**
- извършване на планови хирургични дейности на място
- насочване на усложнени случаи към областната болница

3. Осигуряване на минимален сестрински състав (3–4 души)

Чрез:

- втори трудови договори
- краткосрочни договори
- привличане на пенсионирани специалисти

II. СРЕДНОСРОЧНИ МЕРКИ (до 6 месеца):

1. Приемане на общинска програма за кадрово осигуряване на болницата с лекари и медицински сестри

Предлагаме Общинският съвет да приеме пакет от стимули:

Целеви общински трансфер към болницата

Как работи:

- Общината отпуска конкретна сума за **„кадрово обезпечаване“**
- Болницата я използва за увеличаване на заплатите на сестри, бонуси или транспортни разходи
- Формулировката „за персонал, осигуряващ непрекъсваемост на услугата“ прави трансфера **юридически защитим**

Примери на разходи:

- бонуси за присъствие/планова работа
- компенсация за транспорт (гориво, карти)
- жилищни субсидии или наем

Договор за обществени услуги (договаряне на целеви бонус)

- Общината сключва **договор за предоставяне на обществени услуги** с болницата
- В договора се определят минимални услуги: дневен стационар, определен брой операции
- За изпълнението се плащат **целеви бонуси на персонала**

Общински стимули извън трудовия договор на болницата

- Общината може да създаде **свободна програма за бонуси/стипендии** за медицински сестри
- Пример:
  - годишна премия 500 –750 евро за работа в общинския стационар
  - наем или безплатно жилище
  - транспортни компенсации

Ключово: парите идват от **общината**, а не от бюджета на болницата.

Непарични стимули

- Осигуряване на **общинско жилище** или общежитие
- Гарантиране на **гъвкав работен график** (само дневни смени)
- Финансиране на курсове/обучения → увеличава квалификацията

Смесен модел (най-реалистичен)

1. Общината осигурява жилища + транспорт
2. Болницата изплаща основните заплати
3. Общината дава **целеви бонуси за работа в хирургията**

Това работи дори при търговско дружество и е практика в България за малки общини.

Ключови юридически точки

- **Целеви трансфер** или **договор за обществени услуги** → защитава общината от обвинения, че „финансира заплати на частно дружество“
- Формулировката е важна: „за гарантиране на достъпа до услуги“

- Всички бонуси се връзват с **резултати и продължителност на работа**, не са произволни

2. Сключване на споразумение с лечебно заведение от областния център

- осигуряване на **гостуващи екипи (лекари и медицински сестри)**
- извършване на планови хирургични дейности на място
- насочване на усложнени случаи към областната болница

3. Осигуряване на минимален сестрински състав за дневен хирургичен стационар (3–4 души)

Чрез:

- втори трудови договори
- краткосрочни договори
- привличане на пенсионирани специалисти

III. В ДЪЛГОСРОЧЕН ПЛАН:

Изпълнение на дългосрочна общинска програма за оздравяване на болницата. В дългосрочната общинска програма за оздравяване на болницата могат да бъдат заложили посочените по-горе мерки (целеви общински трансфер към болницата, договор за обществени услуги с болницата, общински стимули извън трудовия договор на болницата, непарични стимули) и др. със съответните финансови разчети, по отношение на всички отделения в болницата с цел кадровото и оздравяване (привличане на лекари и специалисти по здравни грижи, санитарии)

IV. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕШЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ:

Общинският съвет да вземе решение за:

1. Подкрепа на преобразуването на хирургичното отделение в дневен стационар;
2. Осигуряване на целево финансиране за привличане на лекари и медицински сестри;
3. Упълномощаване на кмета да води преговори с лечебни заведения от областния център;
4. Изработване и приемане на общинска програма за кадрово обезпечаване на болницата.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Общи мотиви към предложението за предприемане на спешни мерки за осигуряване на хирургична помощ в МБАЛ – Червен бряг.
2. Юридически мотиви към предложението за предприемане на спешни мерки за оздравяване на МБАЛ – Червен бряг.

С уважение,

..... /П. Петков/
/председател на сдружението/

За контакт: Петър Петков Петров
г Червен бряг, ул „Неофит Рилски „ №1,
вх А, ап 4
тел 0896 00 8456

ОБЩИ МОТИВИ

към предложението за предприемане на спешни мерки за осигуряване на хирургична помощ в МБАЛ – Червен бряг.

1. Обществена необходимост и риск за населението

Преустановяването на дейността на хирургичното отделение в общинската болница води до сериозно ограничаване на достъпа до своевременна медицинска помощ за населението на общината.

Най-близката болница с хирургична дейност се намира на разстояние около 60 км, което:

- увеличава времето за реакция при спешни състояния
- създава риск от влошаване на здравословното състояние на пациентите
- повишава вероятността от усложнения и неблагоприятни изходи

Този факт е от особено значение за възрастното население, хронично болните и хората без възможност за бърз транспорт.

2. Ограничен кадрови ресурс и обективна невъзможност за пълно възстановяване в кратък срок

Основната причина за спиране на дейността е критичният недостиг на медицински сестри (налични 2 при необходим минимум 7).

Недостигът на медицински специалисти по здравни грижи е системен проблем на национално ниво и не може да бъде преодолян в кратки срокове чрез стандартни процедури за назначаване.

В този смисъл, незабавното възстановяване на пълноценно хирургично отделение с 24-часова дейност е обективно невъзможно.

3. Необходимост от междинно решение – дневен хирургичен стационар

Предвид горното, преобразуването на отделението в дневен хирургичен стационар представлява:

- законово допустима форма на лечебна дейност
- решение, съобразено с наличния кадрови ресурс
- възможност за извършване на планови хирургични интервенции

- механизъм за запазване на структурата и дейността на болницата

Това решение позволява да се избегне пълното закриване на хирургичната дейност и създава основа за бъдещо развитие.

4. Възможност за партньорство с лечебни заведения от областния център

Сключването на споразумения с болници от областния център ще позволи:

- осигуряване на гостуващи медицински екипи
- частично компенсиране на кадровия дефицит
- повишаване качеството на медицинската услуга
- интеграция на общинската болница в регионалната здравна система

Подобен модел е утвърдена практика в малки и отдалечени общини.

5. Икономическа и социална значимост

Запазването на хирургична дейност, дори и в ограничен обем:

- намалява разходите за транспорт и лечение на населението
- запазва работни места
- повишава доверието в местната здравна система
- има пряко значение за качеството на живот в общината

Липсата на достъп до основни медицински услуги е фактор за демографски отлив и социална несигурност.

6. Необходимост от активна роля на общината

При настоящите условия, пазарният механизъм не е достатъчен за привличане на медицински сестри в малки населени места.

Ето защо е необходима целенасочена общинска политика, включваща:

Ето защо е необходима целенасочена общинска политика, включваща:

- финансови стимули
- социални придобивки
- подобряване на условията на труд

Без подобни мерки не може да се осигури устойчивост на медицинските услуги.

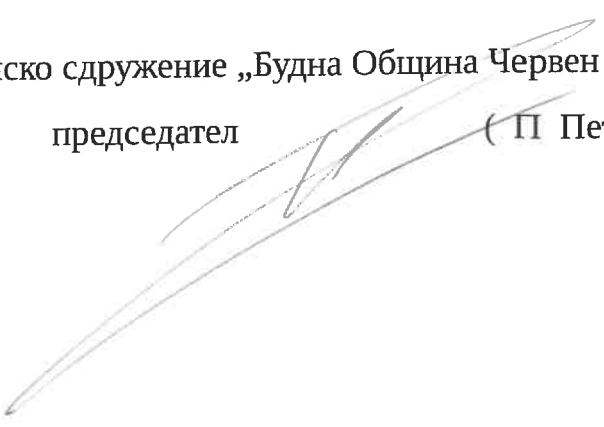
7. Заключение

Предложените мерки представляват балансиран и реалистичен подход, който:

- отчита наличните ограничения
- гарантира минимален достъп до хирургична помощ
- създава условия за поетапно възстановяване на дейността

С оглед на гореизложеното считаме, че приемането на предложението е в интерес на населението на общината и следва да бъде разгледано като приоритетна мярка.

Гражданско сдружение „Будна Община Червен бряг“
председател (П Петров)

ЮРИДИЧЕСКИ МОТИВИ

към предложението за предприемане на спешни мерки за оздравяване на МБАЛ – Червен бряг.

I. Право на достъпна и своевременно медицинска помощ

Съгласно действащото българско законодателство, гражданите имат право на достъпна, своевременно и качествена медицинска помощ, като държавните и общинските органи са длъжни да създават условия за реалното упражняване на това право.

В конкретния случай, преустановяването на хирургичната дейност в общинската болница води до:

- обективно ограничаване на достъпа до медицинска помощ
- необходимост от изминаване на значително разстояние (около 60 км)
- риск от забавяне при диагностика и лечение

Това състояние е в противоречие с принципите на **достъпност и своевременност на медицинската помощ**.

II. Задължения на общината като принципал на лечебното заведение

Общината, в качеството си на принципал на общинското лечебно заведение, носи отговорност за:

- осигуряване на условия за функционирането му
- защита на обществения интерес в сферата на здравеопазването
- гарантиране на достъп до основни медицински дейности за населението

Бездействието при възникналата ситуация би могло да се тълкува като неизпълнение на тези задължения.

III. Принцип на непрекъсваемост на медицинската помощ

В здравната система следва да се гарантира **непрекъсваемост на медицинската помощ**, особено при дейности с ключово значение като хирургичната.

Пълното преустановяване на дейността, без въвеждане на компенсаторен механизъм, създава:

- прекъсване в предоставянето на медицински услуги

- зависимост изцяло от външни лечебни заведения
- повишен риск за пациентите

Предложеното преобразуване в дневен стационар представлява **по-малко ограничителна мярка**, която съответства на принципа на пропорционалност.

IV. Принцип на пропорционалност при административните решения

Съгласно общите принципи на административното право, при наличие на няколко възможни решения следва да се избере това, което:

Съгласно общите принципи на административното право, при наличие на няколко възможни решения следва да се избере това, което:

- постига целта на закона
- ограничава в най-малка степен правата и интересите на гражданите

В случая:

- пълното закриване на хирургичната дейност е най-ограничаващата мярка
- преобразуването в дневен стационар е по-щадяща и съразмерна алтернатива

Следователно, предложеното решение е юридически по-обосновано.

V. Съответствие с националната здравна политика

Държавната политика в областта на здравеопазването, провеждана от Министерство на здравеопазването на България, е насочена към:

- осигуряване на равнопоставен достъп до медицинска помощ
- преодоляване на регионалните дисбаланси
- подкрепа на лечебни заведения в отдалечени райони

Предложените мерки са в съответствие с тези приоритети и подпомагат тяхното реализиране на местно ниво.

VI. Обективна невъзможност за незабавно пълно възстановяване

Недостигът на медицински сестри е установен и безспорен факт, който прави невъзможно спазването на медицинските стандарти за 24-часова хирургична дейност.

При тези условия:

- запазването на статуквото е невъзможно
- но пълното прекратяване не е единствената възможност

Законът допуска гъвкавост чрез различни организационни форми, включително дневен стационар.

VII. Законосъобразност и целесъобразност на предложените мерки

Предложените действия:

- са съобразени с действащата нормативна уредба
- не изискват промяна в законодателството
- попадат в правомощията на общинските органи
- представляват разумен баланс между възможности и обществен интерес

VIII. Правен риск при липса на действие

При липса на предприети мерки съществува риск от:

- трайно ограничаване на достъпа до медицинска помощ
- социално напрежение
- ангажиране на отговорността на институциите при настъпване на неблагоприятни

IX. Обобщение

Предложението представлява юридически обосновано, пропорционално и обществено необходимо решение, което:

- гарантира минимално ниво на медицинска помощ
- съответства на законовите принципи
- създава условия за последващо развитие

С оглед на изложеното, приемането му следва да бъде разгледано като задължителна мярка в защита на обществения интерес. На основата на изложените юридически мотиви, по долу предлагаме конкретен модел за стимули за медицински сестри в общинската болница с цел гарантиране на минимален достъп до хирургична помощ чрез привличане и задържане на медицински сестри в дневния стационар. ТОЙ ОБАЧЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПРИЛОЖЕН И В ДЪЛГОСРОЧНАТА ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ НА МБАЛ С ЦЕЛ ПРИВЛИЧАНЕ НА ЛЕКАРИ И МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В ОСТАНАЛИТЕ ОТДЕЛЕНИЯ НА БОЛНИЦАТА .

XI. Модел на стимули за медицински сестри в общинската болница

Цел: гарантиране на минимален достъп до хирургична помощ чрез привличане и задържане на медицински сестри в дневния стационар.

1. Целеви общински трансфер към болницата

Мярка	Обосновка	Юридическа форма	Примерна сума
Целеви трансфер за кадрово обезпечаване	За гарантиране на непрекъсваемостта на хирургичната дейност	Решение на Общински съвет, целеви трансфер към дружеството	2500 –4000 евро/месец за целия персонал
Целеви бонус за дневен стационар	За извършване на планови операции и манипулации	Програма на общината, изплаща се чрез болницата	100–150 евро/месец на сестра
Компенсация за транспорт	Осигуряване на достъп на персонала	Част от целевия трансфер	25–50 евро/месец на сестра

2. Договор за обществени услуги

Мярка	Обосновка	Юридическа форма	Коментар
Гостуващи медицински екипи	Осигуряване на хирургична дейност, когато местният персонал е недостатъчен	Договор между общината и болница от областния център	Парите се дават за конкретни услуги
Финансов стимул за минимално обслужване	Привързване на бонусите към резултата (напр. извършени операции, манипулации)	Договор за обществени услуги	Гарантира ефективност и защитава общината юридически

3. Непарични стимули

Мярка	Обосновка	Юридическа форма
Общинско жилище / субсидия на наем	Намаляване на финансовата тежест за персонала	Решение на Общински съвет / наредба за общинско имущество

Обучения /
квалификация

Повишаване на
квалификацията и
мотивацията

Програма на общината,
договор с учебни институции

4. Смесен модел (препоръчителен)

- **Заплати:** изплащат се от болницата
- **Бонуси:** от целевия трансфер на общината (за минимален брой операции и присъствие)
- **Жилище / транспорт:** предоставя общината като допълнителен стимул

Резултат: законово защитим механизъм, който гарантира минимален достъп до хирургична помощ и увеличава шансовете за задържане на персонала.

Забележка:

Всички бонуси и трансфери трябва да са **привързани към изпълнение на конкретни услуги**, за да се избегне юридически риск и да се гарантира прозрачност.

XII. Правна рамка на модела за стимули на медицински сестри

Конституция и общи принципи

Конституция на Република България

Съгласно чл. 52 от Конституцията държавата гарантира достъпа до медицинска помощ, а общините участват в реализирането на това задължение чрез правомощията си по Закона за здравето и Закона за лечебните заведения.“

Предоставянето на стимули за медицински сестри в общинско лечебно заведение може да се обоснове като мярка за гарантиране на достъпа до медицинска помощ по смисъла на чл. 52 от Конституцията, реализирана чрез правомощията на общината като собственик и финансиращ орган по Закона за здравето и Закона за лечебните заведения.“

Закон за здравето (ЗЗ)

Съгласно чл. 17 от Закона за здравето общините организират и финансират дейности по опазване здравето на населението, което включва възможност за разходване на средства от общинския бюджет за здравни дейности.“

Аргумент: Целевите бонуси са **механизъм за гарантиране на непрекъсваемост на хирургичните услуги**, което следва от ролята на общината като собственик и от публичния интерес.

Закон за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА)

„ЗМСМА урежда правото на общината да управлява собствеността си в интерес на населението, а възможността за финансиране на общински дейности и дружества се извежда в съвкупност със Закона за публичните финанси и специални закони като Закона за лечебните заведения.“

Аргумент: Финансирането на стимули е част от компетенциите на общината за осигуряване на обществена услуга (здравеопазване).

Закон за лечебните заведения (ЗЛЗ)

„Законът за лечебните заведения въвежда изисквания за осъществяване на качествена и безопасна медицинска дейност и допуска различни организационно-правни форми на управление. В рамките на тази самостоятелност и при спазване на трудовото законодателство могат да се прилагат механизми за стимулиране на персонала.“

Съгласно чл 106 от ЗЛЗ общините могат да създават и финансират общински лечебни заведения.

- Нормалното функциониране на тези заведения следва от ролята на общината като собственик и от публичния интерес“
- В действащото законодателство няма изрична забрана за предоставяне на целеви стимули на персонала в общински лечебни заведения, при условие че те са законосъобразно уредени, финансово обезпечени и насочени към изпълнение на обществено значими здравни дейности.“

Аргумент: Недостигът на персонал може да бъде компенсиран чрез законови стимули, за да се гарантира непрекъсваемост на услугите.

Бюджетен кодекс и финансови основания

Общината може да предвиди бюджетно финансиране за общинско лечебно заведение с цел осигуряване на непрекъсваемост на обществено значими здравни услуги, включително чрез средства за привличане и задържане на персонал. В рамките на това финансиране лечебното заведение може да въведе стимули и

компенсации за персонала при спазване на трудовото и финансовото законодателство.

Аргумент: сумите са свързани с конкретна услуга – гарантиран достъп до хирургична помощ.

Практически прецеденти

В практиката на отделни общини се прилагат финансови стимули за медицински персонал с цел преодоляване на кадрови дефицит. Законосъобразността на подобни мерки зависи от начина на бюджетиране, правната форма на финансиране и спазването на трудовото и финансовото законодателство.

Обобщение на правната рамка

„Съгласно чл. 52 от Конституция на Република България държавата гарантира правото на гражданите на достъпна медицинска помощ. Реализирането на това право се осъществява чрез системата на здравеопазването с участие на държавните и общинските органи.

В изпълнение на тези принципи, съгласно Закон за здравето, общините участват в провеждането на здравната политика и финансират дейности по опазване здравето на населението.

На основание Закон за лечебните заведения общината, като собственик на лечебно заведение, упражнява правата си чрез съответните органи и може да осигурява финансиране за неговата дейност, включително извън средствата от задължителното здравно осигуряване.

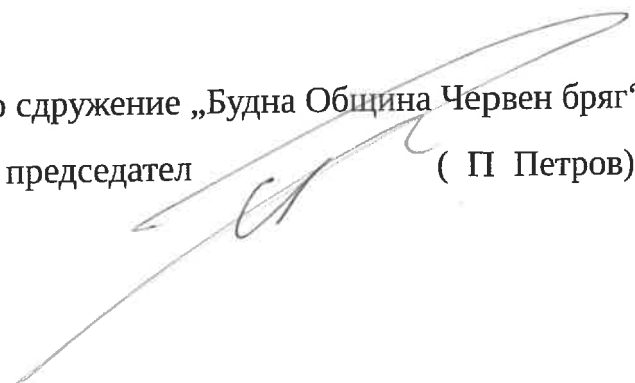
В условия на установен недостиг на медицински специалисти, в частност медицински сестри, който води до затруднен достъп до медицинска помощ и риск от ограничаване или преустановяване на дейности, предоставянето на допълнителни финансови стимули представлява мярка, насочена към гарантиране на непрекъсваемостта и качеството на медицинското обслужване.

При спазване на изискванията на Кодекс на труда и Закон за публичните финанси, включително за законосъобразност, прозрачност и недопускане на дискриминация, подобни стимули могат да бъдат въведени чрез вътрешни правила и решения на компетентните органи.

В този смисъл, предоставянето на целеви стимули за медицинския персонал в общинско лечебно заведение представлява допустим и

обоснован инструмент за изпълнение на публичната функция по осигуряване на достъп до медицинска помощ.“

Гражданско сдружение „Будна Община Червен бряг“
председател (П Петров)

СТАНОВИЩЕ НА СДРУЖЕНИЕ „БУДНА ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ“ ОТНОСНО СПИРАНЕ РАБОТАТА НА ХИРУРГИЧНОТО ОТДЕЛЕНИЕ В ОБЩИНСКАТА БОЛНИЦА – ЧЕРВЕН БРЯГ

Управителния съвет на сдружение „Будна Община Червен бряг“ изразява сериозна тревога във връзка с преустановената дейност на хирургичното отделение в общинската болница.

В резултат на това, над 22 000 жители на общината на практика остават без пряк достъп до хирургична помощ, като най-близкото лечебно заведение е на разстояние около 60 км. Това създава реален риск при спешни състояния и поставя в уязвимо положение възрастните хора, хронично болните и всички, които нямат възможност за бърз транспорт.

Причината за ситуацията е добре известна – критичният недостиг на медицински сестри. Това обаче не може да бъде основание за пълно прекратяване на дейността, без да се приложат възможните междинни решения.

Нашето становище е, че съществува реалистичен и законово допустим изход, който може да бъде приложен незабавно:

- преобразуване на хирургичното отделение в дневен хирургичен стационар
- работа с ограничен обем и ясен график
- осигуряване на гостуващи медицински екипи в партньорство с болница от областния център
- въвеждане на спешни общински мерки за привличане на медицински сестри

Този подход позволява да се запази достъпът до основни хирургични дейности и създава основа за поетапно възстановяване на отделението. Считаме, че пълното прекратяване на хирургичната дейност е най-неблагоприятният възможен сценарий – както за пациентите, така и за бъдещето на болницата.

Призоваваме кмета и Общинския съвет да предприемат незабавни действия, включително:

- приемане на конкретен план за действие в кратък срок
- осигуряване на целево финансиране за медицински персонал
- започване на преговори с лечебни заведения от областния център

Здравето на хората не може да бъде поставяно в режим на изчакване.

Сдружение „Будна Община Червен бряг“ заявява готовност за съдействие и участие в намирането на устойчиво решение.

Председател на Сдружението
/Петров/